



Zelfregie

Groningen
Dr. Lies Korevaar

Lectoraat
Rehabilitatie

Hanzehogeschool
Groningen
University of Applied Sciences

1



Lies Korevaar

2

Overzicht

- Inleiding
- Geschiedenis
- Participatie
- Belemmeringen in de praktijk

3

Laat je niet leiden
door anderen,
maar leid jezelf

Loesje

Inleiding

4

Hedendaagse terminologie

- Zelfregie
- Zelfredzaam
- Zelfmanagement
- Zelfstandig
- Eigen kracht
- Eigen regie
- Eigen verantwoordelijkheid
- Autonomie



5

Definities

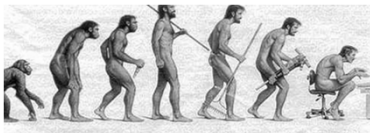
Begrip	Kern	Kernvraag
Zelfregie	Zelf bepalen	Wat wil ik?
Eigen kracht	Zelf kunnen	Wat kan ik?
Zelfredzaamheid	Zelfstandig mee kunnen doen	Is compensatie nodig?
Eigen verantwoordelijkheid	Zelf moeten of mogen	Wat moet of mag ik zelf doen?

Brink C & Veen N. van der (2013). *Kennisdossier 5: Zelfregie, eigen kracht, zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid. De begrippen ontward.* Utrecht: Movisie.



6

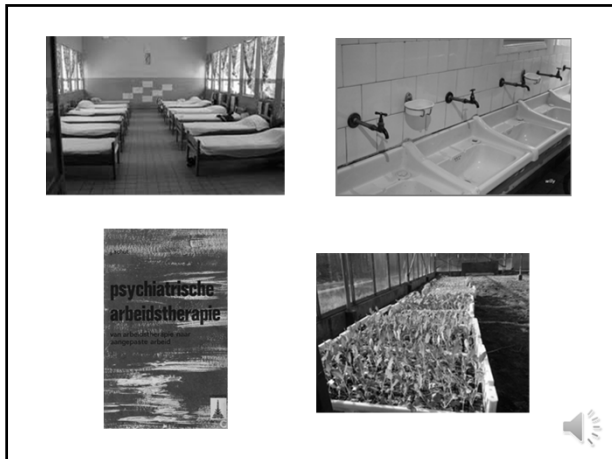
GESCHIEDENIS



7



8



9

Doelgroep in Wagenborgen of Zuidlaren

- Huisvesting met woonbegeleiding
- Behandeling en crisisinterventie
- Dagbesteding
- Vrije tijd / Sociale contacten
- Somatische zorg
- Pastorale zorg
- Financiën

HG / Lectoraat Rehabilitatie

10

Doelgroep in Wagenborgen of Zuidlaren

- Eén dienstverstreker (GGZ)
- Tolerante omgeving (het dorp)
- Familie ver weg

HG / Lectoraat Rehabilitatie

11



12

Per 1 januari 2015 zijn cliënten van de AWBZ naar de Wmo gegaan

Totaal gaat het om ongeveer 180.000 mensen

Naar grondslag:

• somatische aandoening	38.000
• psychogeriatrische problematiek	14.000
• psychiatrische stoornis	56.000
• verstandelijke handicap	50.000
• lichamelijke handicap	14.000
• zintuiglijke handicap	5.000



13

Bij de realisering van deze doelstellingen wordt uitgegaan van de volgende principes:

- Uitgaan van eigen kracht van de burger
- Inzetten sociaal netwerk / mantelzorgers
- Inzetten vrijwilligers
- Zo min mogelijk professionele hulp

Lectoraat Rehabilitatie



14

Doelgroep in de wijk in Groningen

- Huisvesting verspreid over de stad
- Geen werk / activiteiten / studie
- Sociaal isolement
- Diensten verspreid over de stad
- Meerdere dienstenverstrekkers
- Verminderde tolerantie
- Familie dichtbij

HG / Lectoraat Rehabilitatie



15

Doelgroep in de wijk

Nieuw:

- Verslavingsproblematiek
- Dak- en thuislozen
- Culturele diversiteit

HG / Lectoraat Rehabilitatie



16

Gerichtheid

AWBZ

Wmo

Hulpverlening

Participatie

Cliënt

Wijkbewoner /
dorpsgenoot

Gedrags-
verandering

Rolfunctioneren



17

Participatie



18

Participeren doe je zelf

(anderen kunnen dit ondersteunen)

Participeren doe je in rollen



19

Participatie in rollen

Om te kunnen vaststellen

- wat mensen zelf kunnen,
- wat het netwerk kan bijdragen, en
- wat men aan professionele ondersteuning nodig heeft,

is het belangrijk dat de cliënt geholpen wordt bij het vaststellen van zijn/haar participatiedoelen



20

Participatiedoelen

- Ik start in december 2019 met een zaterdagbaantje bij Albert Hein in Winkelcentrum Paddepoel in Groningen (vakkenvullen) werken
- Ik wil de komende tijd met plezier blijven wonen in mijn 2-kamer flat in Paddepoel te Groningen wonen
- Ik wil het komend halfjaar eens per maand mijn ouders in Bedum opzoeken sociale contacten
- Ik ga februari 2020 starten met de ICT-opleiding (nivo 3) aan het Alfa College in Groningen leren

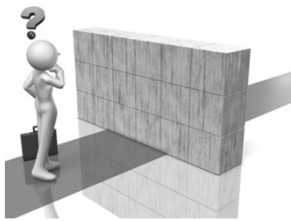
21

Uitgangspunten



22

Belemmeringen in de praktijk



23

Belemmeringen in de praktijk

- Stigma
- Wens ≠ doel
- Zelfstandigheid ≠ zelfredzaamheid
- Scholing hulpverleners

24

**Chronisch zieken en
gehandicapten behoren tot
de meest achtergestelde
groep in onze samenleving.**

(Rapportage Gehandicapten 2002)



25

EINSTEIN



26

Uitspraken hulpverleners

- 'Is bij haar al eerder geprobeerd en nooit gelukt'
- 'Er zijn geen omgevingen waar onze cliënten heen kunnen'
- 'Daar is deze cliënt helemaal niet aan toe'
- 'Het voorkomen van achteruitgang, het verzorgen staat bij ons centraal; niet de toekomstwensen van de persoon'
- 'Hij is eindelijk stabiel; voorlopig niks meer aan doen'
- 'Onze cliënten hebben/uiten geen wensen'
- 'Dat doel is veel te hoog gegrepen'



27

Wens ≠ doel

- Een wens representeert een zeker verlangen, maar hoeft niet per definitie bereikbaar te zijn
- Een doel is meer dan alleen maar een wens; het is een gewenste (eind)situatie die als bereikbaar wordt beschouwd



28

Zelfstandigheid vs Zelfredzaamheid

- **Zelfstandigheid/autonomie** betekent dat je woont in het huis van je keuze, dat je zelf bepaalt wie je vrienden zijn en wanneer je ze wilt zien, dat je kiest hoe je, binnen beschikbare mogelijkheden, je dag doorbrengt
- **Zelfredzaamheid** betekent dat je je eigen huishouden kunt *doen*, dat je je vrienden zonder hulp kunt *opzoeken* en dat je de activiteiten die je op de dag wilt ondernemen zelf kunt *uitvoeren*



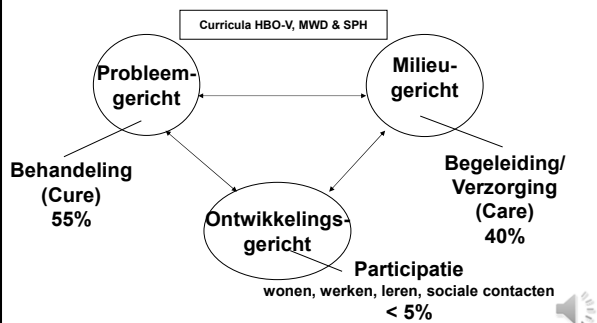
29

- Vermindering van zelfredzaamheid betekent niet dat er ook verlies van zelfstandigheid/autonomie plaatsvindt



30

PARTICIPATIE IN HET (REGULIERE) ONDERWIJS VOOR HULPVERLENERS



31

Als je alleen een hamer hebt, lijkt elk probleem op een spijker



32

Hartelijk dank voor jullie aandacht

Lies Korevaar
e.l.korevaar@pl.hanze.nl

